

ROERKERKNIEUWS - door het jaar

editie 211 (15 juli 2024) – www.roerkerken.nl

op weg naar een nieuwe (missionaire) Kerk resp. parochie ('Alpha')

Tijdens de persconferentie met de nieuw benoemde bisschop voor ons bisdom op vrijdag 21 juni j.l. liet deze weten: "Het is bijna niet te doen om tegen de 'massieve secularisatie' (waar we tegenwoordig als Kerk, bisdom en parochie mee te maken hebben, red.) te vechten. We moeten naar een meer persoonlijke geloofsovertuiging toe". Om tot een dergelijke, 'meer persoonlijke geloofsovertuiging' te komen, stelt 'Alpha' zich ten dienste, een 'cursus' die dertig jaar geleden in protestantse kring werd ontwikkeld. *"Alpha is een serie bijeenkomsten waarin je samen met anderen het christelijk geloof ontdekt. Elke bijeenkomst begint met een lekkere maaltijd, gevolgd door een inleiding over het christelijk geloof en de kleine groep. Van 'Wie is Jezus?' tot 'Bidden: waarom en hoe?', je ontdekt op een laagdrempelige en gezellige manier de basis van het geloof. Na de inleiding ga je uit elkaar in kleine groepen om door te praten over het onderwerp. En echt geen enkele vraag of mening is te gek: de kleine groep is de plek waar je álles mag delen"* (www.alpha-cursus.nl). Ook fr. James Mallon, heeft die methode inmiddels ontdekt. Deze van oorsprong Schotse priester is momenteel bisschoppelijk vicaris voor parochievernieuwing en leiderschaps-ondersteuning voor het Canadese aartsbisdom Halifax-Yarmouth. In 2014 publiceerde hij het boek 'Divine Renovation: from maintenance to mission' (2014), waarin hij beschrijft hoe hij en zijn team de omslag van een onderhoudspastoraal naar een missionaire parochie hebben gemaakt. Het blijkt dat het mogelijk is: een bloeiende parochie, waar mensen van alle leeftijden en achtergronden graag komen en zorg dragen voor elkaar en voor mensen in hun omgeving. De helft van het boek beslaat een analyse van de huidige situatie van de Kerk. Hij laat zien dat de Kerk zich in een identiteitscrisis bevindt ('we weten niet meer wat de missie van de Kerk is'), hij gaat in op de pijn van zovelen vanwege de afname van het aantal gelovigen, de sluiting van kerken en het seksueel misbruik als ook theologische belemmeringen die parochies verhinderen om missionair te zijn. De andere helft van het boek is een praktijkverhaal, hoe Mallon met zijn team in Canada 'het maken van leerlingen van Jezus' (de missie van de Kerk) centraal heeft gesteld in zijn parochie en hoe hij dit heeft aangepakt. Dit komt tot uiting in tien geleefde waarden in zijn parochie – bijvoorbeeld gastvrijheid, inspirerende preken, goede muziek, kleine groepen, inzet van elkaars talenten, openheid voor het werk van de heilige Geest – kortom, vruchtbare grond waarin de 'zaadjes van geloof' goed kunnen groeien. In dit alles is 'Alpha' het middel dat hij centraal stelt om de cultuuromslag van een onderhoudsparochie naar een missionaire parochie in de praktijk te brengen. Tenslotte beschrijft hij hoe goed leiderschap een belangrijke sleutel is tot parochievernieuwing. Ook bij het opleiden van dergelijke leiders in de parochie speelt 'Alpha' een centrale rol. Hij schrijft: *"Een blik onder de motorkap van Alpha laat zien dat het geheim en het succes is dat het de erbij-horen-geloven-gedragen-benadering van evangelisatie omarmt. Het is volmaakt toegesneden op de postmoderne denkwijze. Het eerste doel van Alpha is het creëren van een warme, gastvrije, niet-bedreigende ontspannen en niet-oordelende omgeving waarin gasten onvoorwaardelijk worden liefgehad en geaccepteerd: Ze krijgen daadwerkelijk de ruimte om authentiek en echt te kunnen zijn. Er is niemand die hen terecht wijst vanwege andere overtuigingen, twijfels of dingen waarmee ze worstelen. Er wordt niet geoordeeld over hun leefwijze. Terwijl er maaltijden worden geserveerd en deelnemers in kleine groepen ervaren dat er naar hen wordt geluisterd, begint*

er gedurende het hele proces van tien weken vertrouwen te ontstaan. Naarmate het gevoel van erbij horen groeit, laten deelnemers steeds meer hun reserves varen en beginnen ze de in de voordrachten vervatte boodschap te ontvangen. Op dit punt aangekomen begint de waarheid van Jezus en zijn evangelie aan te kloppen aan de deur van hun hart, en tegen het eind van de tien weken heeft het proces velen van hen gebracht tot een persoonlijke ontmoeting met Jezus en het besluit om Hem te volgen. Na deze geloofstransformatie vindt een volledige heroverweging plaats van leefstijl en gedrag, terwijl intussen de reis van het leerling-zijn begint". En ook: "In de loop der jaren heb ik door Alpha in al mijn parochies te gebruiken, kunnen vaststellen dat het een uitstekende manier is om bij de deelnemers een ervaring met de heilige Geest te introduceren – zowel bij regelmatige kerkgangers als niet-kerkgangers. Alpha biedt een gelegenheid om over de heilige Geest te leren en schept een omgeving waarin iedere deelnemer die essentiële ervaring met de heilige Geest kan hebben. Het hart van Alpha is een langere bijeenkomst die een weekend of een dag duurt en die zich richt op de persoon van de H. Geest. Deze vindt plaats nadat twee-derde van het programma is voltooid. Op dat punt aangekomen hebben de deelnemers een gelegenheid gehad het kerygma te horen en erop te reageren. Op het moment waarop de uitnodiging wordt gedaan, is vertrouwen ontstaan tegenover de medewerkers en staat men open voor het ervaren van God. De bijeenkomst van een weekend of dag vindt meestal haar belangrijkste moment in een vriendelijke en niet-opdringerige tijd van gebed waarin elke deelnemer 'vervuld' kan raken van de heilige Geest" (J. Mallon: 'Als God renoveert – de parochie van onderhoud naar bloei' [2019] blz. 162 en 213).

Waalse familienamen in de Roerstreek (XXI) – De Bergé

Begin twintigste eeuw haalde de Posterse Burgemeester Jules Geradts (1870-1956) drie Waaslandse klompenmakers naar Posterholt om werkeloze mannen het vak van kompenmaker bij te brengen. In de boerderij achter het kasteel richtte hij daartoe een werkplaats in voor de fabricage van klompen. Een van hen was Peter Alfons de Bergé (1894-1944) uit Nieuwkerken (B). In die tijd heerste in het Vlaamse Waasland grote armoede, voor menigeen reden om elders zijn geluk te beproeven. Zo emigreerden eind negentiende de gebroeders Hendrik (1861), Frans (1862) en Stanislas de Bergé (1866) naar de Verenigde Staten van Amerika. Hun moeder, Antoinette de Wilde (1834-1920), vroegtijdig weduwe van Karel Lodewijk de Bergé, volgde in 1900 met de rest van haar gezin: zoon Pieter Eduard (1874) en dochter Eulodie Maria (1869) en kleindochter Sylvie de Cauwer. Ze vestigden zich in de staat Montana (Missoula County). Ook dochter Stephanie (1875-1951) die in 1895 in Nieuwkerken was getrouwd met de uit Nederweert (!) afkomstige Hendrik Didden (1870-1948), emigreerde naar Amerika en vestigde zich met haar gezin in de staat Michigan (Norway). Stanislas de Bergé (1866-1953) was de enige die naar Nieuwkerken terugkeerde en daar voor een nageslacht zorgde. Daar woonde toen ook nog zijn oudere broer Joseph (1864-1917), die niet mee naar Amerika was gegaan. Die was in 1892 getrouwd met de uit het naburige Vrasene afkomstige 'kantmaakster' Clementine Bordui (Bordewij) en in Nieuwkerken blijven wonen. Zijn reeds genoemde zoon Peter Alfons de Bergé vestigde zich als 22-jarige eind 1916 in Posterholt (op de Donk) en trouwde er in 1918 met Sophia Hendriks (1897-1981), geboren in Posterholt als dochter van (de oorspronkelijk uit Melick afkomstige) Arnold Hendriks en Catharina Elisabeth Verboeket. Sophia's ouderlijk huis lag in de Holsterkamp (thans Holsterkampweg 1), vlak bij de visvijver ('de Groene Bleek') die evenwel pas in 1953 aangelegd zou worden. Vlakbij (wat meer in oostelijke richting) bouwde De Bergé het nog altijd bestaande huisje annex klompenmakerij (Holsterkampweg 3a), waar

ook zijn beide dochters geboren werden: Elisabeth Clementina (1920-1983), later getrouwd met (de uit het Brabantse Heeze afkomstige) Jozef ('Joep') van Stiphout (1920-2001), en Clementina Elisabeth (1925-2000), later getrouwd met Willem Meuwissen (1920-1995) uit St. Odiliënberg. In 1936 bouwde De Bergé nog wat oostelijker een nieuw huis (Holsterkampweg 3) dat in 2016 werd afgebroken en door nieuwbouw werd vervangen. Dat voormalige huis van kompenmaker De Bergé bevindt zich in de nabijheid van de Eremietenberg, waar sporen van bewoning en/of begraving uit het Neolithicum, de Bronstijd en de IJzertijd zijn gevonden. Daar pachtte hij er ook van de gemeente enkele stukken grond. Na de vroegtijdige dood van haar man (1944) hertrouwde Sophia Hendriks met de uit Beegden afkomstige Willem Loven (1892-1984), waar ze ook ging wonen. Hoewel de familienaam Waals klinkt komt, is ze toch al generatie lang geworteld in het Belgische Nieuwkerken, het klompenmakersdorp in het Waasland waar ook de Posterse familie Vonck haar roots heeft. Tot 1971 was het een zelfstandige gemeente; tegenwoordig is het een deelgemeente van St. Niklaas (provincie Oost-Vlaanderen (wikipedia)). Als eerste naamdrager komen we er Petrus Franciscus de Bergé (1746-1814) tegen, gehuwd met Isabella Luyckx.

St. Odiliafeest (21 juli)

Niet alleen in St. Odiliënberg bestaat er een bijzondere verering van de H. Odilia, maar ook in Baarlo, Havert (D), Nieuwenhagen en Sweikhuizen. De oudste is die in St. Odiliënberg waar een St. Odiliaverering al sinds de vijftiende eeuw bekend is. Die in Baarlo ontstond toen een Kruisheer uit Venlo zich na de opheffing van zijn klooster (1797) in Baarlo vestigde, met medeneming van een reliek van de H. Odilia (van Keulen), terwijl men er in 1843 nog een reliek van de H. Odilia (van de Elzas) verwierf. Een bijzondere verering van de H. Odilia in Sweikhuizen ontstond in 1851 toen men er de beschikking kreeg over reliek van de H. Odilia (van Keulen) die de Kruisheeren uit Uden afkomstig was. De St. Odiliaverering in Sweikhuizen nam een grote vlucht sinds er op instigatie van de blinde pater Conventueel Lucianus Hamers (1880-1957) uit Urmond jaarlijks een blinden- en slechtziendenbedevaart werd gehouden. Een paar jaar na zijn priesterwijding in 1906 was hij ten gevolge van een medische misser blind geworden. Als geestelijk adviseur van de Limburgse afdeling van de R.K. Blindenbond meldde hij zich in het voorjaar van 1929 bij de toenmalige rector van Sweikhuizen om er jaarlijks een 'blindendag' te mogen houden. Die traditie wordt nog altijd (door een plaatselijk 'Odiliacomité') in ere gehouden (onlangs beleefde de Blindendag de 88e editie), ook al is de belangstelling ervoor tanende, zelfs zozeer dat men voor het voortbestaan van de traditie vreest. Frappant is dat er op al deze (bedevaarts-)plaatsen een verwisseling heeft plaatsgevonden van de H. Odilia van Keulen (18 juli) met die van de Elzas (13 december), beiden aangeropen bij blindheid en oogkwalen. Om de verwarring nog groter te maken: de H. Oda (27 november), naar wie het Brabantse St. Oedenrode is genoemd, wordt ook bij oogziekten aangeropen. In ieder geval is zeker dat we bij St. Od(ili)a aan het goede adres zijn als het erom gaat oog voor de diepere waarden van het leven te houden. Op zondag 21 juli a.s. bestaat er in de Berger basiliek weer de mogelijkheid om Odilias' voorspraak in te roepen en haar (hun) relieken te vereren, en wel na de gebruikelijke hoogmis van 9.30 uur en na het traditionele lof om 15.00 uur.

Personalia

Op zaterdag 13 juli j.l. hielden we in de St. Catharinakerk van Montfort de uitvaartdienst voor **Maria Agnes (Mia) Ruiten-Janssen (1943-2024)**. Geboren en getogen in Susteren (Mariaveld) trouwde ze in 1967 met Herman Ruiten (1941-2010) uit Montfort. Ze kregen drie

zonen: Erik, Maurice en Hans. Maurice werd als zorgenkind geboren en omdat ze hem al spoedig thuis de zorg niet meer konden bieden die hij nodig had, vond hij al op jonge leeftijd op Daelzicht in Heel een nieuw thuis. Inmiddels waren ze in 1977 naar hun nieuwe huis aan het Overkwartier verhuisd. Terwijl Herman bij Solvay in Herten de kost verdiende, zorgde Mia voor de huishouding de opvoeding van de kinderen. Sinds 1988 kampte Mia met de nodige gezondheidsproblemen. Ondanks alle ongemakken en ziekenhuisopnames die dat met zich meebracht toonde ze zich altijd sterk. Bij de pakken neerzitten of opgeven kwam niet in haar vocabulaire voor. Kracht en steun vond ze ook in haar geloof. Meermaals ging ze naar Lourdes, de eerste keer zelfs samen met Maurice; hij was toen nog heel klein. Herman was 38 jaar bij Solvay werkzaam toen hij op zijn 58^e (in 2000) met vervroegd pensioen ging. Sindsdien maakte hij zich verdienstelijk voor de Cliëntenraad van Daelzicht en als lid van het dagelijks bestuur van de Kamer van Koophandel. In het voorjaar van 2010 kwam hij onverwacht te overlijden. Vanwege haar aanhoudende gezondheidsproblemen werd het huis aan het Overkwartier in 2016 zodanig verbouwd dat Mia een eigen appartement ernaast kon betrekken, terwijl zoon Hans met zijn gezin het ouderlijk huis overnam. Zo had ze nog vaker contact met haar kleinkinderen die toch wel veel voor haar betekenden en ook menig potje bij haar konden breken. Ook was ze vaak in haar tuin te vinden. Toen ze twee jaar geleden weer een voor de zoveelste keer in het ziekenhuis moest worden opgenomen, bleek al gauw dat terugkeer naar huis geen haalbare kaart meer was. Zo kwam ze via het RCG in Roermond in zorgcentrum Sterrebos in Thorn terecht. Terwijl haar levenswil nog altijd groot was, liet haar lichaam het toch steeds meer afweten. Zo groeide ze ook langzaam maar zeker toe naar het moment dat ze haar leven kon loslaten, maar niet voordat ze een laatste keer Maurice had gezien. Niet lang daarna, op zaterdagavond 7 juli j.l. riep God haar tot zich. Na de uitvaartmis legden we haar bij haar man op het parochiekerkhof te rusten.

Wit U ons financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 - p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 - g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch, tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick, tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg, tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt, tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop, tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl